

D5

SCHOOL OF DEMOCRACY, CROATIA (REPORT)

1) Description of the event and its activities

School of Democracy - Summary of Events and Lectures

Module I: Croatian Victims in the 20th Century

- **Date & Time:** May 28, 2024 | 19:00 - 21:00
- **Venue:** Faculty of Humanities, Zagreb, Croatia

This module focused on the historical victims of the Ustaše regime, post-war repression and the Goli otok prison camp.

Key Presentations from Module I:

Lovro Kralj (Faculty of Humanities of Rijeka)

Topic: *The Victims of the Ustaše Regime*

Focused on the ethnic and national backgrounds of the Ustaše regime victims during WWII, particularly highlighting Jews, Serbs, Roma, anti-fascists, women, and children. Kralj discussed the lack of remembrance culture and the shifting responsibility for crimes committed under the Independent State of Croatia (NDH).

Goran Hutinec (Faculty of Humanities in Zagreb)

Topic: *The Victims of the Post-War Period: The Case of Bleiburg*

Hutinec explored the communist-led post-war repression in Yugoslavia, specifically the mass executions of former soldiers and civilians. He noted the ideological rather than ethnic motivations behind these actions and discussed the impact on Serbs in Croatia.

Martin Previšić (Faculty of Humanities of Zagreb)

Topic: *Contextualization of Goli otok*

Previšić examined the infamous Goli otok prison camp, focusing on the diverse backgrounds of the prisoners, from Stalinists to innocent victims accused of political sabotage. He discussed the camp's origins, its high mortality rates, and its lasting historical impact.

Module II: Perception of Victims in Croatian Society: Monuments, Textbooks, and Methodologies

- **Date & Time:** November 27, 2024 | 19:00 - 21:00
- **Venue:** Faculty of Humanities, Zagreb, Croatia

This module explored how Croatian society perceives and represents historical victims, with a focus on monuments, educational textbooks, and research methodologies.

Key Presentations from Module II:

Aneta Vladimirov (Serbian National Council)

Topic: *Minority Policies of Remembrance in 3 Examples*

Vladimirov discussed the efforts of Serbian minority and antifascist organizations in Croatia to preserve anti-fascist monuments, emphasizing the challenges posed by the 1990s war and the destruction of such monuments.

Miljenko Hajdarović (High-school Teacher and Textbook Author)

Topic: *The Perception of Victims in Croatian High-School Textbooks*

He examined how WWII victims are represented in Croatian and Serbian high school history textbooks, noting the shift in narratives over time and how the status of victims is often reduced to statistics, overshadowing their personal experiences.

Milan Radanović (Serbian Archive in Croatia)

Topic: *Establishing and Recording the Identity of WWII Victims*

Radanović explored the methods used to identify WWII victims in Croatia, emphasizing the role of archival research and the challenges posed by unreliable sources and conflicting historical records.

Module III: The Perception of Trauma

- **Date & Time:** March 6, 2025 | 18:00 - 20:00
- **Venue:** Faculty of Humanities, Zagreb, Croatia

This module delved into the psychological aspects of trauma and the role of media in shaping public perception of victimhood.

Key Presentations from Module III:

Tena Banjeglav (Documenta - Center for Dealing with the Past)

Topic: *Oral History as a Method for Researching WWII and 1990s War Victims*

Banjeglav discussed the importance of oral history in documenting personal testimonies from WWII and the 1990s wars, stressing how these stories help understand the psychological effects on victims and shape collective memory, as well as provide invaluable materials for future researchers of these topics.

Boris Pavelić (Journalist and Author)

Topic: *Media Perception of Trauma and Victimhood*

Pavelić analyzed how the media represents victims, noting how political contexts shape the portrayal of victimhood. He discussed how victims are often distanced from public consciousness and reduced to symbolic figures rather than individual people in the public eye, which the media helps to create to an extent.

Dinka Ćorkalo Biruški (Faculty of Humanities)

Topic: *Psychological Aftermath of Trauma Victims*

Ćorkalo Biruški focused on the long-term psychological effects of trauma, such as PTSD, anxiety, and depression. She emphasized the importance of therapy, social support, and the role of society in helping victims recover.

Evaluation Report

The **School of Democracy** event was an insightful and comprehensive exploration of historical victimhood, trauma, and the role of collective memory in Croatian society. It featured thought-provoking discussions from academics and experts in the fields of history, psychology, and media studies.

Module I highlighted the complex narratives surrounding victims of WWII and post-war repression, illustrating the challenges in assigning responsibility and dealing with the legacy of these events in Croatia.

Module II focused on how historical narratives of victims are shaped through monuments, textbooks, and research, revealing ongoing debates in Croatian society about how to represent history.

Module III brought the human element to the forefront, emphasizing the

psychological impacts of trauma and the role of media in shaping public perceptions of victimhood.

Overall, the event fostered meaningful dialogue, particularly between different generations, on the importance of historical accuracy, remembrance, and understanding the long-term effects of trauma on individuals and society.

2) Statistics on the participation

School of Democracy	Female participants	Male participants	Non-binary participants	total number of participants per event
Module 1	18	30	-	48
Module 2	7	8	-	15
Module 3	10	8		18
Total number of participants per gender	35	46	-	tot: 81

3) Website:

<https://sabh.hr/tko-su-bile-zrtve-hrvatske-historije-20-vijeka/>

1) Opis događaja i aktivnosti

Škola demokracije - Sažetak događanja i predavanja

Modul I: Hrvatske žrtve 20. stoljeća

Datum i vrijeme: 28. svibnja 2024. | 19:00 - 21:00

Mjesto: Filozofski fakultet, Zagreb, Hrvatska

Ovaj modul bio je fokusiran na povijesne žrtve ustaškog režima, poslijeratnu represiju i koncentracijski logor Goli otok.

Ključna predavanja iz Modula I:

Lovro Kralj (Filozofski fakultet u Rijeci)

Tema: **Žrtve ustaškog režima**

Predavanje je bilo usredotočeno na etničku i nacionalnu pripadnost žrtava ustaškog režima tijekom Drugog svjetskog rata, s posebnim naglaskom na Židove, Srbe, Rome, antifašiste, žene i djecu. Kralj je govorio o nedostatku kulture sjećanja i pomicanju odgovornosti za zločine počinjene pod Nezavisnom Državom Hrvatskom (NDH).

Goran Hutinec (Filozofski fakultet u Zagrebu)

Tema: **Žrtve poslijeratnog razdoblja: slučaj Bleiburga**

Hutinec je istraživao komunistički vođenu poslijeratnu represiju u Jugoslaviji, posebno masovne egzekucije bivših vojnika i civila. Naglasio je kako su ključne komponente represije ideološke, a ne etničke motivacije za ove postupke i raspravljao o utjecaju ovog slučaja na Srbe, odnosno srpsku manjinu u Hrvatskoj.

Martin Previšić (Filozofski fakultet u Zagrebu)

Tema: **Kontekstualizacija Golog otoka**

Previšić je istraživao koncentracijski logor Goli otok, fokusirajući se na različite političke pozadine zatvorenika, od stvarnih staljinista do nevinih žrtava optuženih za političku sabotazu. Govorio je o početku logora, o smrtnosti i trajnom povijesnom utjecaju koji je ostao kao posljedica na hrvatsko društvo.

Modul II: Percepcija žrtava u hrvatskom društvu: Spomenici, udžbenici i metodologije

Datum i vrijeme: 27. studenog 2024. | 19:00 - 21:00

Mjesto: Filozofski fakultet, Zagreb, Hrvatska

Ovaj modul istraživao je kako hrvatsko društvo percipira i prikazuje povijesne žrtve, s naglaskom na spomenike, udžbenike koji se koriste u hrvatskom školstvu i istraživačke metodologije koje omogućuju istraživački rad.

Ključna predavanja iz Modula II:

Aneta Vladimirov (Srpsko narodno vijeće)

Tema: Politike sjećanja manjina u 3 primjera

Vladimirov je govorila o naporima srpske manjine i antifašističkih organizacija u Hrvatskoj da sačuvaju antifašističke spomenike, naglašavajući izazove koje je donio rat iz 1990-ih i uništavanje tih spomenika, kao i poziciju u kojoj se specifično srpska manjina našla raspadom bivše Jugoslavije.

Miljenko Hajdarović (Profesor u srednjoj školi i autor udžbenika)

Tema: Percepcija žrtava u hrvatskim srednjoškolskim udžbenicima

Hajdarović je ispitao na koji način su žrtve Drugog svjetskog rata prikazane u hrvatskim i srpskim srednjoškolskim povijesnim udžbenicima, napominjući pomak u narativima tijekom vremena i kako status žrtava često postaje smanjen na statistiku, zasjenjujući njihove osobne priče, čime se te žrtve dehumanizira.

Milan Radanović (Arhiv Srba u Hrvatskoj)

Tema: Utvrđivanje i zapisivanje identiteta žrtava Drugog svjetskog rata

Radanović je istraživao metode korištene za identificiranje žrtava Drugog svjetskog rata u Hrvatskoj, naglašavajući ulogu arhivskog istraživanja i izazove koje donose nepouzdana izvori i sukobljeni povijesni podaci, ali i moderne načine na koje su istraživačke radnje olakšane, pogotovo povjesničarima s novodostupnom tehnologijom.

Modul III: Percepcija traume

Datum i vrijeme: 6. ožujka 2025. | 18:00 - 20:00

Mjesto: Filozofski fakultet, Zagreb, Hrvatska

Ovaj modul bavio se psihološkim aspektima traume i ulogom medija u oblikovanju javne percepcije žrtve u Hrvatskoj.

Ključna predavanja iz Modula III:

Tena Banjeglav (Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću)

Tema: Usmena povijest kao metoda za istraživanje žrtava Drugog svjetskog rata i ratova 1990-ih

Banjeglav je govorila o važnosti usmene povijesti u dokumentiranju osobnih svjedočanstava žrtava Drugog svjetskog rata i ratova iz 1990-ih, naglašavajući kako ove priče pomažu razumjeti psihološke učinke na žrtve, oblikuju kolektivnu memoriju i pružaju neprocjenjiv materijal za buduće istraživače tih tema.

Boris Pavelić (Novinar i autor)

Tema: Medijska percepcija traume i žrtve

Pavelić je analizirao kako mediji predstavljaju žrtve, napominjući kako politički konteksti oblikuju prikazivanje žrtve. Govorio je o tome kako žrtve često bivaju distancirane od javne svijesti i svode se na simboličke figure umjesto da budu prikazane kao pojedinci, što mediji do određene mjere pomažu stvarati.

Dinka Ćorkalo Biruški (Filozofski fakultet)

Tema: Psihološke posljedice žrtava traume

Ćorkalo Biruški se usmjerila na dugoročne psihološke učinke traume, kao što su PTSP, anksioznost i depresija. Naglasila je važnost terapije, socijalne podrške i uloge društva u pomaganju žrtvama da se oporave, uz naglasak kako je društvo samo ključan čimbenik pomoću kojih se može pomoći žrtvama da prebrode svoje traume.

Izvještaj o evaluaciji

Sve aktivnosti Škole demokracije bila su poučna te su uključile sveobuhvatno istraživanje povijesnih žrtava, traume i uloge kolektivne memorije u hrvatskom društvu. Uključivalo je rasprave akademika i stručnjaka u područjima povijesti, psihologije i medijskih studija o ovim teškim temama.

Modul I istaknuo je složene narative o žrtvama Drugog svjetskog rata i poslijeratne represije, ilustrirajući izazove u dodjeljivanju odgovornosti i suočavanju s naslijeđem tih događanja u Hrvatskoj.

Modul II fokusirao se na to kako povijesni narativi žrtava oblikuju spomeničku baštinu, udžbenike i istraživanja, otkrivajući tekuće debate u hrvatskom društvu o tome kako prikazati povijest, ovisno o kontekstu koji odgovora pojedinoj strani.

Modul III doveo je ljudski element u prvi plan, naglašavajući psihološke učinke traume i ulogu medija u oblikovanju javne percepcije žrtve te što društvo može učiniti kako bi se njihovo stanje poboljšalo. Sveukupno, događanje je potaknulo značajan dijalog, osobito među različitim generacijama, o važnosti povijesne točnosti, sjećanja i razumijevanja dugoročnih učinaka traume na pojedince i društvo.

2) Statistika

Škola demokracije HR	Ženski sudionici	Muški sudionici	Nebinarne osobe	Ukupan broj sudionika po modulu
Modul 1	18	30	-	48
Modul 2	7	8	-	15
Modul 3	10	8		18
Ukupan broj sudionika po spolu	35	46	-	tot: 81

3) Web stranica:

<https://sabh.hr/tko-su-bile-zrtve-hrvatske-historije-20-vijeka/>

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

**Co-funded by
the European Union**